

دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشکده کشاورزی

تأثیر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر عملکرد و فعالیت سیستم ایمنی

جوجهای گوشتی

پایان نامه کارشناسی ارشد علوم دامی

محمد علی عباسی

اساتید راهنما

دکتر عبدالحسین سمیع

دکتر سید امیر حسین مهدوی

دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشکده کشاورزی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مهندسی علوم دامی آقای محمد علی عباسی

تحت عنوان

**تأثیر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر عملکرد و فعالیت سیستم ایمنی
جوجه‌های گوشتی**

در تاریخ ۱۶/۱۱/۱۳۹۰ توسط کمیته تخصصی زیر مورد بررسی و تصویب نهایی قرار گرفت.

دکتر عبدالحسین سمیع

۱- استاد راهنمای پایان نامه

دکتر سید امیر حسین مهدوی

۲- استاد راهنمای پایان نامه

دکتر مهدی محمدعلی پور

۳- استاد مشاور پایان نامه

دکتر رحمان جهانیان

۴- استاد داور

دکتر علی نصیرپور

۵- استاد داور

دکتر احمد ریاسی

سرپرست تحصیلات تکمیلی

تشکر و قدردانی

شکر و سپاس بی نهایت خداوند متعال را که توفیق کسب علم و معرفت و اتمام یکی دیگر از مقاطع تحصیلی را به این حقیر عنایت فرمودند. خداوندی را که بر هر نعمت حق سپاسی بر بندگان مقرر فرموده است. این تغیر را ابتدا با قدردانی از زحمات پدرم، الگوی مردانگی و تلاش، مادرم، نادره محبت و عشق، و برادرانم که همواره مسبب دلگرمی و پشتکار من بوده‌اند، آغاز می‌نمایم. آنان که دورنمای ساحل حمایتشان مرا از غرق شدن در امواج متلاطم نامنی‌ها رهانیده و طعم گوارای چشم‌های جوشان مهرشان که انعکاسی است از روح شفاف و پوینده‌شان با تار و پود دل و جانم آمیخته است.

به رسم ادب و سنت نیکوی قدردانی بر خود لازم می‌دانم از اساتید راهنمای بزرگوارم آقای دکتر عبدالحسین سمیع و آقای دکتر سید امیرحسین مهدوی که در تمام مراحل انجام این پژوهش همواره از راهنمایی‌های ارزشمندشان بهره‌مند بودم نهایت قدردانی و امتنان را داشته باشم. از استاد مشاور گرانقدرم آقای دکتر مهدی محمدعلی پور به‌خاطر راهنمایی‌های علمی و مساعدت‌های ارزنده‌شان، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم. از اساتید داور گرانقدرم آقای دکتر رحمان جهانیان و آقای دکتر علی نصیرپور که با وجود مشغله بسیار زحمت داوری و بازخوانی این تحقیق را پذیرا شدند، بسیار سپاسگزارم. از سرپرست محترم تحصیلات تکمیلی دانشکده کشاورزی، جناب آقای دکتر احمد ریاسی که در امر برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه نهایت مساعدت و همکاری را با این حقیر نموده‌اند، تقدیر و تشکر می‌نمایم. از خانم مهرالسادات طبائیان که در مراحل آزمایشگاهی این طرح، متواضعانه قبول زحمت فرمودند نهایت تشکر و قدردانی را می‌نمایم. از پرسنل محترم آزمایشگاه علوم دامی و هم‌چنین آقای مهندس خشوبی و آقای مهندس موسوی و آقای ملکی که در مراحل آزمایشگاهی این طرح زحمت فراوانی را متقابل نمودند تشکر می‌نمایم. از پرسنل محترم مزرعه آموزشی لورک به‌خصوص آقای مهندس مولایی که در مرحله مزرعه‌ای این طرح زحمت فراوانی را متقابل نمودند قدردانی می‌نمایم.

یاد و خاطره‌ی دوستان عزیز و گرامی‌ام، آقایان احسان مقدس، وحید آزادمنش، سید جلال بکاء، محمد احسانی، احسان کمالیان، سید احسان میرفندرسکی، سید حمیدرضا معین الدین، احمد عمواکبری، و خانم‌ها نیکوفرد، وزیری، جهانیان، میربد، دهقان، هاشمی و همچنین سایر دوستان گرانقدرمی که در طول دوران تحصیلم افتخار آشنایی با ایشان را داشتم و ذکر نامشان در این مختصر نمی‌گنجد را گرامی می‌دارم، خاطرات خوش و لحظات به یاد ماندنی معاشرت با همه این بزرگواران را همیشه و همه‌جا در ذهن می‌پرورانم و از درگاه ایزد منان آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون برای همگی این عزیزان خواستارم.

محمدعلی عباسی

دانشگاه صنعتی اصفهان

بهمن ماه ۱۳۹۰

کلیه حقوق مترتب بر نتایج مطالعات، ابتكارات
و نوآوری‌های ناشی از تحقیق موضوع این
پایان‌نامه متعلق به دانشگاه صنعتی اصفهان
است.

تقدیم به

دو شمع همیشه بیدار زندگی

پدر و مادر عزیزم

که وجودم برایشان همه رنج بود

و

وجودشان برایم همه مهر و صفا

مویشان سپید گشت تا رویم سپید بماند

در برابر وجود نازنینشان زانوی ادب بر زمین می‌نهم و با

دلی مملو از عشق و محبت بر دستان پر مهرشان بوسه

می‌زنم

تقدیم به

برادران نازنینم

و تقدیم به

همه کسانی که در راه علم ایستادگی می‌کنند

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
.....	فهرست مطالب
.....	فهرست جداول
۱	چکیده
	فصل اول: مقدمه
۲	۱-۱- مقدمه
	فصل دوم: بررسی منابع
۵	۱-۲- تغذیه پروتئین و اسیدهای آمینه در جوجه‌های گوشتی
۷	۱-۲- بار نیتروژنی مدفع
۸	۱-۳- عوامل مؤثر بر پاسخ طیور به اسیدهای آمینه
۸	۱-۴- ترئونین به عنوان یک اسیدآمینه ضروری
۱۰	۱-۴-۱- بیوستتر ترئونین
۱۰	۱-۴-۲- متابولیسم ترئونین
۱۲	۱-۵- نقش ترئونین بر خصوصیات عملکردی
۱۴	۱-۶- تأثیر ترئونین بر خصوصیات لشه
۱۵	۱-۷- ترئونین و مخاط روده
۱۷	۱-۷-۱- نقش ترئونین در تقویت ترشح مخاط
۱۸	۱-۸- سیستم ایمنی
۱۹	۱-۸-۱- تغذیه و سیستم ایمنی
۲۰	۱-۸-۲- نقش پروتئین و اسیدهای آمینه بر سیستم ایمنی

۲-۳-۸- نقش ترئونین بر سیستم ایمنی

فصل سوم: مواد و روش‌ها

۲۱	.....	۲-۳-۸- نقش ترئونین بر سیستم ایمنی
۲۲	.....	۱-۳- محل انجام طرح
۲۳	.....	۲-۳- آماده‌سازی سالن پرورش
۲۴	.....	۳-۳- ماده آزمایشی
۲۴	.....	۴-۳- اختصاص جوجه‌ها به واحدهای آزمایشی
۲۵	.....	۵-۳- شرایط مدیریتی پرورش جوجه‌ها
۲۶	.....	۶-۳- تیمارهای آزمایش
۲۸	.....	۷-۳- صفات مورد بررسی و جمع‌آوری اطلاعات
۲۸	.....	۱-۷-۳- خوراک مصرفی روزانه
۲۸	.....	۲-۷-۳- وزن بدن و افزایش وزن روزانه
۲۹	.....	۳-۷-۳- ضریب تبدیل غذایی
۲۹	.....	۴-۷-۳- تلفات
۲۹	.....	۵-۷-۳- تفکیک لاشه
۳۰	.....	۶-۷-۳- اندازه‌گیری ضرایب قابلیت هضم
۳۰	.....	۷-۷-۳- آنالیز نمونه‌ها از لحاظ میزان خاکستر نامحلول در اسید
۳۱	.....	۸-۷-۳- درصد ماده خشک نمونه‌ها
۳۱	.....	۹-۷-۳- درصد پروتئین نمونه‌ها (مدفوع و خوراک)
۳۱	.....	۱۰-۷-۳- تعیین ضرایب قابلیت هضم
۳۲	.....	۱۱-۷-۳- پاسخ‌های ایمنی
۳۵	.....	۱۲-۷-۳- برش مقاطع ژئنومی

۳۵	..... ۱۳-۷-۳ - اندازه گیری پروتئین های سرم خون
۳۶	..... ۱۴-۸-۳ - شمارش تفکیکی گلوبول های سفید (CBC)
۳۶	..... ۹-۳ - مدل آماری طرح

فصل چهارم: نتایج و بحث

۳۸	..... ۴-۱- عوامل خونی
۳۸	..... ۱-۱-۴ - ایمنی هومورال
۴۲	..... ۲-۱-۴ - اندازه گیری جدایه های پروتئین سرم خون
۴۴	..... ۳-۱-۴ - شمارش تفکیکی گلوبول های سفید
۴۶	..... ۲-۴ - مقاطع بافتی ژئنوم
۵۰	..... ۳-۴ - تجزیه لاش
۵۳	..... ۴-۴ - صفات عملکردی
۵۳	..... ۱-۱-۴ - میانگین مصرف خوراک روزانه
۵۳	..... ۲-۱-۴ - افزایش وزن روزانه
۵۴	..... ۳-۱-۴ - ضریب تبدیل
۵۷	..... ۵-۴ - قابلیت هضم خوراک

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۵۹	..... ۱-۵ - نتیجه گیری
۶۰	..... ۲-۵ - پیشنهادها
۶۱	..... منابع

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۵	جدول ۳-۱- برنامه نوری مورد استفاده ....
۲۶	جدول ۳-۲- برنامه زمانی و روش استعمال واکسن ها.....
۲۷	جدول ۳-۳- اجزای تشکیل دهنده و ترکیب شیمیایی جیره .....
۴۱	جدول ۴-۱- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر میزان تیتر آنتی بادی علیه نیو کاسل و گلبول قرمز گوسفندي در طی پاسخ ایمنی اولیه و ثانویه (بر مبنای لگاریتم پایه ۲).....
۴۳	جدول ۴-۲- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر میزان پروتئین های سرم خون جوجه های گوشتی (درصد).....
۴۵	جدول ۴-۳- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر شمارش تفکیکی گلبول های سفید جوجه های گوشتی (درصد).....
۴۸	جدول ۴-۴- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر مورفولوژی سلول های ژئنوم جوجه های گوشتی.....
۵۲	جدول ۴-۵- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر خصوصیات لاشه جوجه های گوشتی (بر حسب درصد وزن زنده) .....
۵۶	جدول ۴-۶- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر خصوصیات عملکردی جوجه های گوشتی (میانگین (پرنده/گرم)).....
۵۸	جدول ۴-۷- اثر سطوح مختلف پروتئین و ترئونین بر قابلیت هضم ایلثومی مواد مغذی در جوجه های گوشتی روز (درصد).....

